

Uudelleenvalmistelussa vastattavaksi esitetyt asiat ja vastaukset niihin

Asian uudelleen valmisteluun palauttamisen yhteydessä esitetyt kysymykset on esitetty liitteessä 1. Tähän vastausdokumenttiin kysymykset on yhdistetty aihekokonaisuuksittain.

1. HALLIYHTIÖN TALOUS JA VAIKUTUKSET SIPOON KUNNAN TALOUTEEN

1.1. Onko halliyhtiön toiminta kannattavaa tämän 5 vuoden jälkeen?

1.2. Mikä on ennuste käyttötalouteen 10, 15 ja 20 vuoden sisällä?

Esitetyissä kannattavuuslaskelmissa on noudatettu *erityistä varovaisuuden periaatetta*. Tämä näkyy mm. käyttöastearvioiden ja tuntihintojen kohdalla: suosituimpienkin tunti hinnoiteltujen kenttäalueiden primetime-aikojen käyttöasteeksi on asetettu 85% täyden käytön (100%) sijaan.

Tehdyissä hallioperaattori-selvityksissä hallioperaattori totesi, että liikuntalaitoksissa harvoin käytännössä päästään 100% täyttöasteisiin ja suositteli alemmaa käyttöasetta mm. pyhäpäivien, huoltokatkojen tmv. vuoksi.

Käyttökorvausten hinnoittelu on niin ikään asetettu tasoon, joka vertautuu verrokki kohteisiin ollen niitä hieman halvempi ja on siten pyritty turvaamaan hallin kilpailukykyisyys toiminnan käynnistyessä.

Päiväkäyttö

Lukuvuoden arkipäivien klo 9-15 välille sijoittuvaa käyttö koostuu ensisijaisesti omatoimiliikkujista sekä liikkujaryhmistä: yksittäisistä kuntalaisista, sekä yritysten, kolmannen sektorin järjestämästä toiminnasta (=”muu myynti”), sekä omistajakuntien itsensä järjestämästä toiminnasta/käytöstä.

”Muun myynnin” vakiintumisen arvioidaan vievän eniten aikaa. Oletuksena on, että päiväkäyttö lisääntyy hallin toiminnan vakiintuessa ensimmäisten viidestä kymmeneen vuoden aikana, jonka jälkeen päiväkäyttö saavuttaa vakiintuneen tason. Ensimmäisen viiden vuoden ajaksi omistajakunnat ostavat omaan käyttöön päiväkäyttöä esitetyllä euromäärällä. Viiden vuoden jälkeen omistajakuntien päiväkäyttösopimukset jatkuvat 3v mittaisina kerrallaan. Päiväaikojen Muu myynti vähentää omistajakuntien päiväkäytön kustannusta (Osakassopimus 8.3) ja tavoitteena on, että omistajakuntien ostama päiväkäyttö pienenee ja että siitä voidaan jopa luopua (jolloin hallin päiväkäyttö ei maksa omistajakunnille).

Hankesuunnitelmassa esitetty kannattavuuslaskelma

(Esitetty liitteessä 3 ”Kannattavuuslaskelma KV 24.5.2021”)

Kannattavuuslaskelman varovaisuuden periaatetta käyttäen arvioitujen tuottojen lähtökohtana on hallin käytön vakiinnuttaminen hinnoitteleamalla halli kilpailukykyiseksi ja vetovoimaiseksi toiminnan nopeaksi käynnistämiseksi. Vastaavasti käyttöasteet on arvoitu varovaisuuden periaatetta noudattaen ja arvioiden päiväkäyttö erittäin varovaisesti.

Tuntihinnoissa on hallin vakiinnutettua paikkansa todennäköisesti korottamisen varaa 5-10 %. Vastaavasti päiväkäytön arvioidaan nousevan ensimmäisten viidestä kymmeneen vuoden aikana kuntalaisten, yritysten ja kolmannen sektorin lisätessä hallin käyttöä nimienomaan päivällä. **Näitä mahdollisia hintojen nostoja ja käyttömäärän lisääntymistä ei ole otettu huomioon varovaisuuden periaatetta noudattavassa laskelmassa.**

Halliyhtiön korkokustannukset on arvioitu olevan ensimmäiset kymmenen vuotta yhden prosentin tasolla ja nousevan kahteen prosenttiin seuraavan kymmenen vuoden aikana ja edelleen kolmeen prosenttiin laskentakauden viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Halliyhtiön kulut on arvioitu mahdollisimman realistisiksi. Kuluissa käyttökustannukset on arvioitu nousevat selvästi nopeammin kuin muut kulut. Käyttökustannukset koostuvat suurelta osin energian hinnasta. Varovaisuuden periaatetta noudattavassa laskelmassa kustannusten nousunopeus sekä tulojen että menojen osalta on arvioitu olevan yhden prosentin lukuun ottamatta käyttökustannuksia, jonka nousunopeus olisi kaksi prosenttia. Hankesuunnitelma-laskelmissa kustannusmuutokset säilyvät samana koko 30 vuoden laskentakauden.

Inflaatio saattaa lisääntyä vastaavasti kuin korkotasoa on oletettu nousevan. Inflaation kiihtyminen parantaa halliyhtiön kannattavuutta kuten myöskin tulevaisuudessa ennakoitu energiahintojen nousun tasapainottuminen yleiseen nousutasoon. Em. seikkoja ei ole otettu huomioon liitteen 2 laskelmassa.

Käyttötaloustilanne säilyy halliyhtiöllä erityistä varovaisuuden periaatetta käyttäen tehdyissä kannattavuuslaskelmissa koko ajan hyvänä.

- **Viiden vuoden päästä** hallin käyttöönotosta vuonna 2027 halliyhtiön kassa on noin +129 000 € ja tulos on -5 000 €. Kuntien ostama päiväkäyttöoikeus säilyy samana eli yhteensä 250 000 euroa/vuosi (Sipoon osuus n. 40 %)
- **10 vuoden päästä** vuonna 2032 halliyhtiön kassa on +407 000 € ja tulos on +24 000 €. Kuntien ostama päiväkäyttöoikeus säilyy samana eli yhteensä 250 000 euroa/vuosi (Sipoon osuus n. 40 %)
- **15 vuoden päästä** vuonna 2037 halliyhtiön kassa on +588 000 € ja tulos on +15 000 €. Kuntien ostama päiväkäyttöoikeus säilyy samana eli yhteensä 250 000 euroa/vuosi (Sipoon osuus n. 40 %)
- **20 vuoden päästä** vuonna 2042 halliyhtiön kassa on +1 039 000 € ja tulos on +68 000 €. Kuntien ostama päiväkäyttöoikeus laskelmassa säilyy samana eli yhteensä 250 000 euroa/vuosi.

Laskennassa oletettu lähtötaso ennustetaan säilyvän samana koko laskentajakson, vaikka sen arvioidaan paranevan hallin vakiinnuttaessa asemansa alueella. Laskelma edustaakin tältä näkökulmalta erityistä varovaisuuden arviota. Kuntien ostamaa päiväkäyttöä on mahdollisuus pienentää positiivisen tuloksen verran ja poikkileikkausvuosina ostoa voidaan vähentää tuloksen verran hivenen etupainoisena.

Kassaan kertyy vuosien mittaan ylimääräistä pääomaa, jonka käyttämiseen yhtiöllä on vaihtoehtoisia mahdollisuuksia. Ylimääräistä kassapääomaa voidaan käyttää lainan lyhennyksiin, jolla voidaan vaikuttaa positiivisesti tulokseen, tai vaihtoehtoisesti pääoman palautuksiin omistajille. Kassakertymä kuvastaa yhtiön kannattavuutta.

Kannattavuuslaskelma, joka huomioi hinnankorotuksen ja päiväkäytön lisääntymisen toiminnan vakiinnuttua

(Esitetty liitteessä 4 ”Kannattavuuslaskelma skenaario 2”)

Varovaisuuden periaatetta noudattaen laaditussa kannattavuuslaskelmassa lähtöolettamukset on oletettu säilyvän koko laskentajakoon ajan. Lähtöolettamukset on arvioitu sellaiseksi, joilla halliyhtiön mahdollisimman nopeasti vakiinnuttaa paikkansa palvelun tarjoajana. Halliyhtiön on mahdollisuus korottaa tuntihintoja 5-10%, jopa 15 prosenttia vakiinnutettua paikkansa, sillä verrokkikohteissa hintataso on korkeampi kuin esitetty lähtötaso. Varovaisestikin arvioiden tuntihintoja on mahdollisuus nostaa jo vuonna 2025. Nostoksi on esitetty 5% korotusta, joka on nostovaran alin taso.

Myös päiväkäyttö arvioidaan nousevan ensimmäisten viidestä kymmeneen vuoden aikana kuntalaisten, yritysten ja kolmannen sektorin lisätessä hallin käyttöä nimienomaan päivällä ja tämä lisää halliyhtiön tuloja.

Erona hankesuunnitelmassa esitettyyn kustannuslaskelmaan, Skenaario 2 - kannattavuuslaskelmassa on huomioitu hinnankorotukset, päivävuorojen käytön nousu, sekä energiakustannusten tasaantuminen, jotka parantavat taloutta:

1. Halliyhtiön korottaa tuntihintoja 5 prosenttia toiminnan vakiinnuttua vuonna 2025 (jalkapallohalli primetime-tuntihinta 205€/h -> 215€/h, monitoimihallin kenttäalueiden primetime-hinta 60-85€/h -> 63-90€/h, kävijäkohtaisen hinnoittelu peruste 5-6€/kerta -> noin 6€/kerta, primetime-aikojen ulkopuoliset tuntihinnat vastaavasti +5%, kaikki alv. 0%)
2. Päivävuorojen käyttö lisääntyy maltillisesti ensimmäisen 10 vuoden aikana kuntalaisten, yritysten ja kolmannen sektorin lisätessä hallin käyttöä
3. Energiakustannukset nousevat ensimmäiset kymmenen vuotta nopeammin kuin muut investoinnit ja nousu tasaantuu samaan tahtiin kuin muut kustannukset vuoden 2022 jälkeen.

Edellä mainituilla pienillä muutoksilla yhtiön realistinen tulos ja kassavirta muodostuvat positiivisiksi, vaikka kunnat eivät ostaisi päivävuoroja 11 vuotta toiminnan aloittamisen jälkeen ja tulos laskentaolettamuksilla on tämän jälkeen selvästi positiivinen. Viiden vuoden jälkeen yhteinen päivävuorojen osto olisi 100 000 euroa vuodessa ja kahdeksan vuoden päästä 60 000 euroa.

Skenaario 2 laskelmassa:

- **Viiden vuoden päästä** hallin käyttöön otosta vuonna 2027 halliyhtiön kassa on +427 000 € ja tulos on +104 000€. Kuntien ostama päiväkäyttö on vuonna 2027 vielä 250 000€, mutta pienenee jo seuraavalle vuodelle 100 000 euroon/vuosi. (Sipoon osuus n. 40 %)
- **10 vuoden päästä** vuonna 2032 halliyhtiön kassa on +637 000 € ja tulos on +17 000 €. Kuntien päiväkäytön osuus 60 000€/vuosi. (Sipoon osuus n. 40 %)
- **15 vuoden päästä** vuonna 2037 halliyhtiön kassa on +649 000 € ja tulos on -16 000 €. Kuntien ostama päiväkäyttö 0€.
- **20 vuoden päästä** vuonna 2042 halliyhtiön kassa on +1 065 000 € ja tulos on +78 000€. Kuntien ostama päiväkäyttö 0€.

Kassaan kertyy vuosien mittaan ylimääräistä pääomaa, jonka käyttämiseen yhtiöllä on vaihtoehtoisia mahdollisuuksia. Ylimääräistä kassapääomaa voidaan käyttää lainan lyhennyksiin, jolla voidaan vaikuttaa positiivisesti tulokseen, tai vaihtoehtoisesti pääoman palautuksiin omistajille. Kassakertymä kuvastaa yhtiön kannattavuutta.

Sipoossa ja muuallakin Suomessa kunnat ostavat liikuntavuoroja päiväaikaan sijoittuvan tilatarpeen täyttämiseksi. Sipoossa liikuntatilaa ostetaan esim. Sipoon Jäähalli Oy:ltä, Sipoon Areena Oy:ltä ja Ingman Solbackasta uima-altaalta.

1.3. Mikä on päiväkäytön kokonaisvaikutus käyttötalouteen tulevan viiden vuoden aikana (sisältäen päiväkäyttömaksujen lisäksi muut välilliset menot, kuten esimerkiksi koulujen kasvavat kuljetusmaksut ja urheiluseurojen avustukset)?

Kerava-Sipoo Liikuntahallit Oy:n päiväkäyttöjen tilat on tarkoitettu ennen kaikkea vapaa-ajan käyttöön. Vapaa-ajan käyttöön eri toimijoilla onkin erityinen ja tulevaisuudessa kasvava tarve, koska koulujen liikuntasalit ovat etenkin päiväaikaan perusopetukseen varattuja. Kunnalla on oikeus käyttää tiloja myös koululiikuntaan niin halutessaan. Sipoon kunnan ostama ensimmäisten viiden vuoden päiväkäytön kustannus 92 000 euroa/vuosi kirjataan vapaa-ajan toiminnon kustannukseksi.

Koulujen kuljetusmaksut toteutuvat, mikäli koulu haluaa käyttää hyväkseen hallin tarjoamaa mahdollisuutta monipuoliseen liikuntaan erityistilanteissa. Hallin käyttö ja siitä mahdollisesti aiheutuvat kuljetuskustannukset ovat koulujen omia päätöksiä budjettinsa raameissa. Koulun opetussuunnitelma ei edellytä ko. tilojen käyttöä ja hallit muodostavat kouluille vain mahdollisuuden erilaiseen toimintaan niin halutessaan ilman hallimaksuja.

Sipoossa toimivien seurojen osalta hallin käyttö painottuu vanhempien junioreiden / aikuisten joukkueiden jalkapallovuoroihin sekä yleisurheilualueiden aikuisten ja junioreiden käyttöön. Liikuntatilojen vuokra-avustusta voidaan Sipoossa myöntää alle 18v vuorojen kustannuksiin, avustustason ollessa 35%. Hallin myötä arvio vuokra-avustuksen noususta ensimmäisien vuosien aikana on noin 10 000€ - 25 000€. Arvioitu nousu kuvastaa asukasmäärän kasvusta seuraavaa harrastajien määrän lisääntymistä. Summa vastaa +3-8% nousua tämän hetkiseen liikunta-avustusten kokonaismäärärahaan.

1.4. Miten turvataan, että hallin mahdollisesti jäädessä kannattamattomaksi siitä koituvat kustannukset eivät rasita Sipoon taloutta ja siirrä eteenpäin muita investointeja?

Jos hallin toiminta ja arvioitu myynti ei toteudu, ryhtyy hallin toimitusjohtaja ja hallitus kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin myynnin ja markkinoinnin tehostamiseksi ja kustannusten hallitsemiseksi.

Osakassopimus antaa yhtiön hallitukselle selkeän tavoitteen ja hyvät toimintaedellytykset. Osakassopimuksessa todetaan mm. *Yhtiön taloudellisena toiminta-ajatuksena on se, että se kattaa toimintakustannuksensa tuloilla, jotka se hankkii ensisijaisesti toiminnasta perittävillä maksuilla. Yhtiön kehittämisen painopiste on aluksi toiminnan vakiinnuttamisessa ja vakavaraisuudessa. Yhtiön organisaatio pidetään mahdollisimman tehokkaana ja*

ajanmukaisena. Yhtiö voi kilpailuttamalla antaa hallin operatiivisen toiminnan toteuttamisen ulkopuolisen toimittajan hoidettavaksi osittain tai kokonaan.

Oma pääoma antaa liikkumavaraa ja aikaa järjestellä toimintaa ja tehostaa markkinointia toiminnan saamiseksi kannattavaksi lisälainan avulla. Hallin monipuolisuus ja rakenteelliset mahdollisuudet eri lajeihin ja toimintoihin (ei keskialueen pylväitä, tasainen lattia, suuri kattokorkeus) antavat mahdollisuuden muokata hallin liiketoimintaa.

Mikäli halliyhtiön toimintaa ei saataisi kannattavaksi, tulee ennen pitkää tilanne, jossa halliyhtiön taloutta olisi rahoitettava omistajakuntien tekemillä lisäsijoituksilla. Lisäksi tällöin tulisi eteen myös harkinta halliyhtiöstä luopumisesta ja pahimmassa tapauksessa kiinteistö olisi realisoitava. Pahimmillaan arvioidaan, että hallikiinteistö jouduttaisiin myymään hinnalla, joka vastaa vain 50-60 prosenttia perustamiskustannuksista. Tässä tapauksessa tappion määrä omistajakunnille olisi noin 6,2-7,8 milj. €, josta Sipoon osuus 2,5-3,1 milj. €. Tämän voidaan sanoa olevan maksimiriski, joka Sipoolle hankkeessa pahimmassa tapauksessa olisi ja tällöinkin halli todennäköisesti säilyisi alueen asukkaiden ja aktiivisten liikkujien käytettävissä.

Keskeistä on, että halliyhtiö ja toimitusjohtajan ryhtyvät heti kannattavuuden kannalta kaikkiin riittäviin toimenpiteisiin. Markkinatilanne mahdollistaa kannattavan hankkeen alueella, johon hallia on suunniteltu, ja liikenneyhteydet halliin ovat erinomaiset. Vaikka hallin taloudessa hallin toimintaa vakiinnutettaessa aluksi jouduttaisiinkin ongelmiin, on ne todennäköisesti ratkaistavissa ja hallien myyntiin ei jouduta.

Hallin osakepääomaan sijoitus on kertainvestointi ja hallin taloudellisena toiminta-ajatuksena on se, että se kattaa toimintakustannuksensa tuloilla, jotka se hankkii ensisijaisesti toiminnasta perittävillä maksuilla. Edellä esitetty pahin mahdollinen vaihtoehto Sipoolle tarkoittaa noin 2,5-3 milj. euron tappiota.

Kaikissa vastaavan koko luokan suurissa investointihankkeissa on vähintään samansuuruinen riski ja riski on sitä suurempi mitä tavoitteellisempi investoinnin kustannusarvio on. Esimerkkinä aiemmista investoinneista on tiukkaan tavoitehintaan tähdännyt Sipoonlahden koulun laajennus, jossa edellä mainitun suuruinen riski toteutui hyväksyttäessä tarjoushintaa.

1.5. Kannattavuus rakentuu osin siihen, että urheilukilpailu- ja muita tapahtumia varten hallia voidaan vuokrata Keravan ja Sipoon ulkopuolisille toimijoille. Hankesuunnitelma mahdollistaa kuitenkin hyvin pienen ihmismäärän. Riskinä siis on, ettei suurempia tapahtumia ja turnauksia voida erinomaisista suoritusolosuhteista huolimatta kuitenkaan hallissa järjestää. Minkä verran investointiin vaikuttaa katsomo- ja muiden yleisötilojen laajentaminen.

Hallin kannattavuus perustuu siihen, että se täyttää *usean liikuntalajin* ennen kaikkea *säännöllistä harjoittelutilatarvetta, sekä harrastamiseen liittyvien liikuntatapahtumien tilatarvetta* (sarjaottelut ja -pelit, alueelliset yleisurheilukilpailut, sarjaturnaukset, jne).

Varsinaisten liikuntaan liittymättömien, ns. muiden tapahtumien osuus kannattavuuslaskelmassa on marginaalinen.

Hankesuunnitelmaa tehdessä on hallista tehty selvitys sen tapahtumakäytöstä. Tapahtumilla tässä yhteydessä tarkoitetaan massatapahtumiksi laskettavia useampien tuhansien samanaikaisesti yleisöä vetäviä tapahtumia kuten konsertteja ja muita esiintymistilaisuuksia. Suuret massatapahtumat vaativat erityisesti ilmanvaihtoon, paloturvallisuuteen ja yleisötiloihin liittyviä merkittäviä lisäinvestointeja.

Hallin päätarkoitus on ennen kaikkea liikunnan säännöllinen harrastaminen. Suurten tapahtumien järjestäminen sisäharjoittelukaudella (syys-huhtikuu) katkaisisi säännölliset harjoitusvuorot, sillä tapahtuman valmistelu- ja purkamisjärjestelyt vievät useita päiviä. Tästä on esimerkkejä mm. Botnia-hallista Vaasan seudulta. Jotta tapahtumat eivät haittaisi hallin päätarkoitusta, voitaisiin niitä järjestää pääsääntöisesti sisäharjoittelukauden ulkopuolella, ts. kesäkuukausina (touko-elokuussa). Tapahtuma-alan ammattilaisten mukaan massatapahtumien tilatarve ko. vuodenaikana ei ole merkittävää.

Tästä syystä massatapahtumiin varautuminen hallien rakenteellisissa ja teknisissä ratkaisuissa ei ole kannattavaa.

Kerava-Sipoo liikuntahallit Oy:n tiloissa voidaan järjestää kuitenkin rajoitettuja tapahtumia, jossa suurin sallittu yhtäaikainen asiakasmäärä on 600. Hallit mahdollistavat kesäaikaankin esim. turnausten ja muiden liikuntatapahtumien lisäksi messujen ja näyttelyjen kaltaisia tapahtumia, joissa yleisö/osallistujamäärä jakautuu tasaisesti. Monitoimihalliin on suunniteltu katsomoparvi (noin 200 hlöä) ja halleihin on mahdollista hankkia liikuteltavia katsomoita mm. sarjapelejä- ja turnauksia varten, mikäli tarvetta ilmenee.

2. MUUT INVESTOINNIT

2.1. Miten monitoimihallihanke tulee vaikuttamaan muihin tuleviin liikunta- ja vapaa-ajan investointeihin kuten Nikkilän keskusurheilukentän peruskorjaukseen ja uimahallin rakentamiseen?

Hallin osakepääomaan sijoitus noin miljoona euroa on kertainvestointi ja hallin taloudellisena toiminta-ajatuksena on se, että se kattaa toimintakustannuksensa tuloilla, jotka se hankkii ensisijaisesti toiminnasta perittävillä maksuilla. Tällä perusteella hallilla ole vaikutusta tuleviin investointeihin.

Nikkilän keskusurheilukentän peruskorjaus on ajoitettu investointiohjelmaan aikaisempien linjausten mukaisesti vuodelle 2023 ja uimahallin rakentamiseen ryhdyttäneen kunnanhallituksen linjausten perustella tämän vuosikymmenen jälkimmäisellä puoliskolla. Kerava-Sipoon liikuntahallit Oy pärjää tulorahoituksellaan eikä se vaikuta uimahallin toteutukseen.

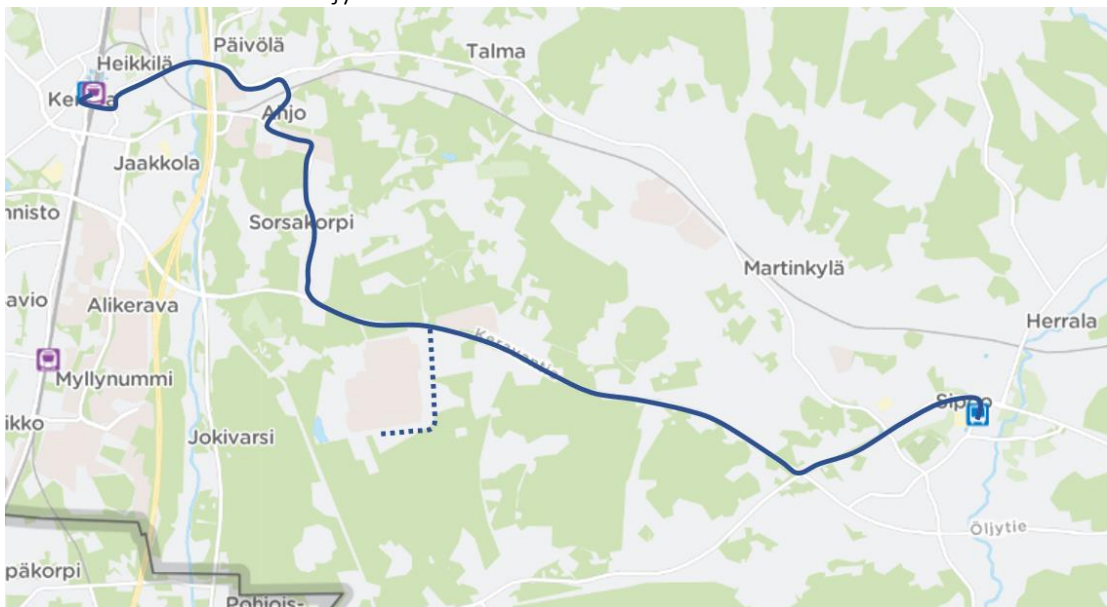
3. KULKEMINEN & SAAVUTETTAVUUS

3.1. Hallin saavutettavuus Sipoosta kevyellä liikenteellä, yksityisautoilla ja julkisella liikenteellä vaatii myös lisäinvestointeja ja mahdollisesti HSL:n bussiliikenteen ostamista/subventiota. Mikä on arvioitu kustannus- ja investointiohjelmavaikutus tulevan viiden vuoden aikana?

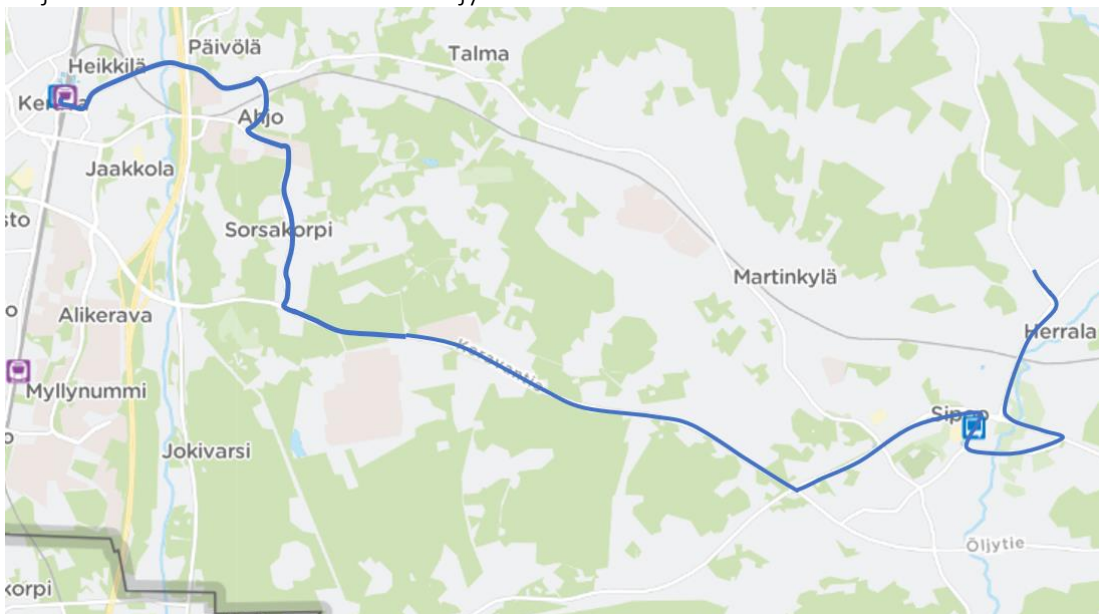
Joukkoliikenne

Julkisella liikenteellä Keinukallio on nykytilanteessa saavutettavissa vaihdollisilla yhteyksillä ja matka-aika on pitkä. Yhteyksiä on mahdollista kehittää erilaisilla linjastoratkaisuilla, joista tässä on esitetty kaksi:

VE1: Keravalta Keinukallioon menevien vuorojen (Linja 978) päätepysäkki siirretään Nikkilän terminaaliin. Vuoroväli Öljytiellä 30 min tai 60 min.

VE2: Nikkilän ja Keravan välisen linjalle (985) lisätään Öljytien kautta kulkeva reittivariaatio ja tarjontaa tiennetään. Vuoroväli Öljytiellä 60 min.

Molempien muutosten lipputulojen kasvun jälkeinen nettokustannus on noin 100 000 €/v. Pääosan tästä maksaisivat Kerava ja Sipoo, mutta myös muut HSL jäsenkunnat osallistuvat kustannuksiin HSL kuntaosuksiensa kautta linjan matkustajakilometrien suhteessa.

Monitoimihallin yhteyksien parantamisen lisäksi molemmat muutokset parantaisivat laajemmin Nikkilän joukkoliikennetarjontaa ja erityisesti yhteyksiä Nikkilän ja Bastukärriin välillä. Molemmissa vaihtoehdoissa Nikkilän terminaalin ja Keinukallion välinen matka-aika on noin 12 min.

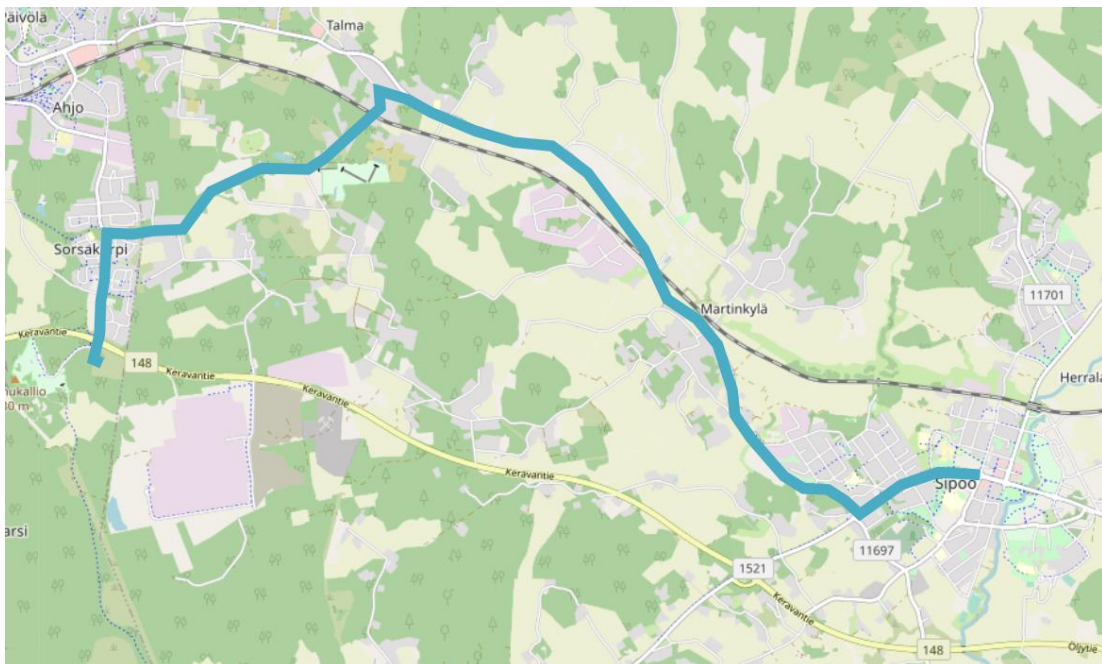
VE1 vahvuuksia on, että se on muutoksena vähäinen ja helposti omaksuttavissa. Heikkoutena on, että se luo Nikkilän ja Keravan väliseen liikenteeseen epätasaisen vuorovälin.

VE2 vahvuutena on, että se tehostaa linjan 985 autokiertoa ja parantaa palvelutasoa sekä Nikkilän sisäisillä yhteyksillä että Nikkilän ja Keravan välisessä liikenteessä. Heikkoutena on, että Talmaan muodostuu epätasainen 20/40 min vuoroväli.

Etelä-Sipoosta suorien yhteyksien toteuttaminen ei ole taloudellisesti mahdollista ja monitoimihallin käyttäminen edellyttää erilliskuljetuksia tai vaihdollisen yhteyden käyttämistä.

Pyöräily

Etäisyys olemassa olevia kevyenliikenteenväyliä ja vähäliikenteisiä teitä pitkin Nikkilän ja Keinukallion välillä on 10 km sekä Talman ja Keinukallion välillä noin 5 km.

Yksityisautoilu

Autolla matka-aika Nikkilästä on noin 10 min ja Etelä-Sipoosta noin 25 min. Hankkeen vaikutuksen liikennemääriin ovat vähäiset, eivätkä edellytä investointeja liikenneverkkoon muutoin kuin hallin välittömässä läheisyydessä Keinukalliontiellä.

4. YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Rakentaminen itsessään aiheuttaa aina ympäristöhaittoja, mutta näihin voidaan merkittävästi vaikuttaa suunnittelun, rakentamisen sekä käytön aikana. Tämä hanke ei edellytä lakisääteisen YVA:n laatimista. Haitallisten ympäristövaikutusten lisäksi hankkeella on myös positiivisia vaikutuksia erityisesti harrastajien yksityisautoilun tarpeen vähentyessä.

Hankkeella tulee olemaan positiivinen vaikutus paikallisten harrastusmahdollisuuksien ja sitä kautta väestön liikuntamahdollisuuksien parantumiseen ympärivuotisesti. Rakennettava kokonaisuus tulee sijaitsemaan kiinteistöllä, joka on toiminut 2000-luvulla murskeenläjitysalueena, eikä ole näin ollen luonnontilainen. Kiinteistöä rajaa itä- ja eteläpuolella metsäalueet, joiden on tarkoitus säilyä ulkoilu- ja virkistysalueena myös tulevaisuudessa. Hankkeen vaikutusta maisemaan on arvioitu viitesuunnitelman yhteydessä tehdyin havainnekuvin. Rakennukset täydentävät olemassa olevaa kaupunkirakennetta suunnitellun mukaisesti ja tukevat samalla hyvin olemassa olevien virkistysreittien käyttöä (Keravan yleiskaava 2035 sekä juuri nähtävillä ollut Keravan viherkaava).

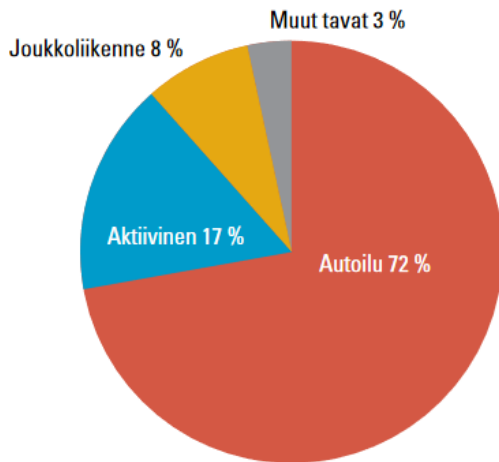
Halleissa tullaan käyttämään pääsääntöisesti Keravan Energian tuottamaan uusiutuvaa energiaa. Kaksi hallia, joissa on eri lämpötilavaatimus, voivat tehokkaasti käyttää tuotettua lämmitysenergiaa hyväkseen. Aurinkosähköjärjestelmän asentaminen on myös mahdollista monitoimihallirakennuksen katolle. Hallin rakentaminen vaikuttaa voimakkaasti hulevesien määrään ja rakennusluvan liitteenä tulee olla erillinen hulevesisuunnitelma. Hulevesiä tullaan ohjaamaan erityisiin painanteisiin kiinteistöllä sekä alueelliseen hulevesijärjestelmään.

Liikkuminen

Liikunnan harrastamiseen liittyy merkittävä määrä sekä kulkemista että kyydittämistä kotien ja harrastuspaikkojen välillä. KIHU (Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus) on selvittänyt liikuntaharrastuksiin kulkemista ja kyyditsemistä (2018). Tulokset vaihtelevat lajin ja tarkastelukulman mukaan, mutta matkasuoritteiden tulos kertoo, että 72 prosenttia harrastamiskilometreistä kuljetaan autolla ja 17 prosenttia aktiivisesti liikkumalla eli kävellen tai pyöräillen.

Jos arvotetaan kuljettuja kilometrejä niiden ympäristökuormituksen mukaan, on autoilu selkeästi kuormittavin. Jo pelkästään lasten urheiluharrastuksiin autolla kyydittämisestä on arvioitu seuraavan huomattavia ympäristöhaittoja (Kyle et al. 2018).

Kuvio 18. Liikuntaharrastamisen matkasuoritteiden osuudet kulkutaparyhmittäin

Tiedot etenkin yleisurheilun talviharjoittelusta kertovat, että harjoittelupaikan saavuttaakseen perheet ajavat satoja kilometrejä viikossa. Olosuhteiden rakentuminen lähemmäs vähentää merkittävästi pitkälle ajamisen tarvetta ja pienentää näin ilmastovaikutusta nykytilanteeseen verrattuna.

Mikäli hallia ei rakenneta, ei liikkumistarve kaukana oleviin harjoitteluolosuhteisiin myöskään vähene.

Julkinen liikenne

Julkisen liikenteen osuus tulevaisuudessa kasvaa liikennemuodon kehittyessä.

5. LISÄKSI

Valtionapu

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) myöntää valtionavustusta liikuntapaikkojen perustamishankkeisiin. Avustuksella tuetaan erityisesti kunnalle liikuntalaissa määrättyä tehtävää luoda edellytyksiä asukkaidensa liikunnalle rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Avustukset ovat harkinnanvaraisia.

Käsittelyssä huomioidaan seuraavia kriteerejä:

- ✓ Hanke palvelee laajojen käyttäjäryhmien liikuntatarpeita
- ✓ Kunta tai sen määräämisvallassa oleva yhteisö on ensisijainen avustuksen saaja
- ✓ Hanke on suunniteltu yleisiä rakentamisen laatuperiaatteita korostaen
- ✓ Hankkeella vastataan muuttuviin ja kehittyviin olosuhdetarpeisiin ja sen tarve on selkeästi osoitettu
- ✓ Hanke on perusparannus- tai peruskorjaushanke
- ✓ Hanke on yhteisrahoituskohde useamman kunnan, hallintokunnan tai muiden toimijoiden kanssa
- ✓ Hanke edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta liikunnassa ja huippu-urheilussa

Kuntien ja toimijoiden välistä yhteistyötä korostettu eri ohjausasiakirjoissa ja linjauksissa viime vuosikymmeninä enenevässä määrin.

Avustusasioita valmistevalta taholta saatujen tietojen mukaan varsinkaan useamman kunnan yhteisrahoitushankkeita on valtionavun hakijoiden joukossa ollut erittäin vähän, jos koskaan. Näin ollen tällaisen hankkeen voi odottaa nousevan kärkihankkeiden joukkoon, jotta signaalia yhteistyön merkityksestä voidaan ministeriöstäkin käsin korostaa.

OKM:n linjausten perusteella liikuntapaikkaan myönnettävä avustus voi olla enintään 30 prosenttia hankkeen kustannusarviosta (alv 0 %), ei kuitenkaan enempää kuin 750 000 euroa. Jos hankkeessa toteutetaan samassa yhteydessä useampi toiminnallisesti merkittävä liikuntapaikka, avustuksen määrä voi kattaa 30 prosenttia hankkeen kustannusarviosta, ei kuitenkaan enempää kuin 1 200 000 euroa. Jos hankkeessa toteutettavat ratkaisut merkittävästi parantavat sen elinkaaren aikaista energiatehokkuutta tai energiaratkaisuna on uusiutuva energia, avustuksen määrää voidaan harkita korotettavaksi.

Hankeeseen kannattaa hakea korotettua valtionavustusta.

Jos hanke ei saa valtionapua, niin päättäjien päätettäväksi tulee, miten hankkeen kanssa edetään.

Vaihtoehdot siinä tapauksessa ovat:

- jatketaan hanketta (lisää lainaa tai muuta rahoitusta)
- ei jatketa hanketta